Projekt BR-603/2022

Uchwała nr . .2022

Rady Powiatu Pruszkowskiego

z dnia 2022 r.

w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Pruszkowskiego

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) oraz art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r. z poz. 1977, z późn. zm..) uchwala się, co następuje:

§ 1. Ustala się rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Pruszkowskiego:

1) od poniedziałku do piątku – od godziny 8:00 do godziny 20:00;
2) w soboty – od godziny 9:00 do godziny 13:00.

§ 2. Zatwierdza się harmonogram dyżurów aptek z terenu Powiatu Pruszkowskiego – w porze nocnej w dni powszednie, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 3. Upoważnia się Zarząd Powiatu Pruszkowskiego do rozpatrywania wniosków o:

1) indywidualny czas pracy aptek;
2) czasowe zamknięcie apteki w okresie urlopowym.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Pruszkowskiego.

§ 5. Traci moc uchwała nr XLI.331.2021 Rady Powiatu Pruszkowskiego z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Pruszkowskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2021 r. poz. 12200).

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą obowiązującą od 2 stycznia 2023 r.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1977), ustalenie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie należy do kompetencji Rady Powiatu po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu Powiatu Pruszkowskiego oraz opinii samorządu aptekarskiego. Rozkład ten powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w dni powszechne, niedziele, święta i inne dni wolne od pracy.

Wobec powyższego ustalony został rozkład pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Pruszkowskiego, który został pozytywnie zaopiniowany przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu Powiatu Pruszkowskiego.

Negatywną opinię do projektu harmonogramu wraziło Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej w Warszawie – Uchwała nr VIII/414/2022 z dnia 13 października 2022 r.

W związku z powyższym zwrócono się o opinię do radców prawnych Starostwa.

W odpowiedzi otrzymano opinię, o treści:

„Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Warszawie, należy podnieść co następuje:

Ad. 1) „*Brak dostosowania rozkładu godzin pracy aptek powiatu dla potrzeb ludności – z powyższego pisma nie wynika w żaden sposób, aby w tym zakresie były przeprowadzone jakiekolwiek badania zakresu tych potrzeb, w szczególności z właścicielami aptek wytypowanych do pełnienia dyżurów – w ocenie właścicieli aptek działających na terenie powiatu, ze względu na funkcjonujące na terenie powiatu apteki całodobowe ani ma ani potrzeby, ani konieczności obciążenia wszystkich aptek obowiązkiem pełnienia dyżurów, które generują niewspółmierne koszty do osiąganych przychodów*”

Zgodnie z treścią art. 94 ustawy – Prawo farmaceutyczne:

„1. Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy.

2. Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie określa, w drodze uchwały, rada powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu aptekarskiego.

2a. Rada powiatu przekazuje uchwałę, o której mowa w ust. 2, w postaci elektronicznej, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie 2 dni roboczych od dnia jej podjęcia.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Aptekarskiej określa, w drodze rozporządzenia:

1) maksymalną wysokość dopłat, które są pobierane przez aptekę za ekspedycję w porze nocnej, uwzględniając potrzebę wydania leku;

2) grupę produktów leczniczych, za wydawanie których w porze nocnej nie pobiera się opłaty, biorąc pod uwagę konieczność udzielenia pomocy ratującej życie lub zdrowie.”

Z redakcji art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego wynika, że rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien "być dostosowany do potrzeb ludności" oraz "zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy". W orzecznictwie sądów administracyjnych (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 3 października 2006 r., III SA/Wr

185/06; wyrok WSA w Kielcach z dnia 30 września 2008 r., II SA/Ke 388/08; wyrok WSA w Gdańsku z dnia 9 września 2010 r., III SA/Gd 254/10; wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 2011 r., IV SA/Wr 342/10) wyrażany jest pogląd, że rozkład godzin pracy powinien zarówno być dostosowany do bieżących, codziennych potrzeb ludności na powszechne wykonywane przez apteki ogólnodostępne usługi, świadczone w zwykłych warunkach jak i nie może pomijać sytuacji nadzwyczajnych, których częstotliwości występowania nie sposób przewidzieć.

Przy ustalaniu rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych w porze nocnej i dni wolne od pracy pracownicy Powiatu uwzględnili potrzeby ludności, zapewniając każdego dnia dyżur jednej apteki ogólnodostępnej na terenie każdej z gmin. Zapewnienie dyżuru każdego dnia na terenie każdej z gmin powiatu pruszkowskiego stwarza możliwość jak najlepsze i najszybsze skorzystanie z niezbędnej pomocy wówczas, gdy nie obowiązuje powszedni czas pracy aptek, a zaistnieje nadzwyczajna, trudna do przewidzenia potrzeba podania leku.

Co więcej, jak wynika z akt sprawy:

1) Prezydent Miasta Pruszkowa oraz
2) Burmistrz Gminy Brwinów,
3) Wójt Gminy Michałowice,
4) Wójt Gminy Nadarzyn,
5) Burmistrz Miasta Piastowa,
6) Wójt Gminy Raszyn,

zaopiniowali pozytywnie projekt harmonogramu rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych w porze nocnej i dni wolne od pracy.

Co więcej, zgodnie z poglądem prezentowanym w doktrynie, z obowiązku ustanowienia w uchwale powiatu dyżurów nie powinien zwalniać fakt funkcjonowania na terenie powiatu aptek, które z wyboru właściciela działają w trybie całodobowym. Rada powiatu w dalszym ciągu powinna określić w uchwale zasady dyżurów nocnych i świątecznych, ponieważ tylko wtedy dyżury będą miały charakter obowiązkowy, a nie dobrowolny (zob. W. L. Olszewski [w:] R. Dybka, Z. Ignatowicz, K. Miłowska, B. Nowak-Chrząszczyk, P. Sosin-Ziarkiewicz, Z. Ulz, P. Zięcik, M. Żarnecka, W. L. Olszewski, *Prawo farmaceutyczne. Komentarz*, Warszawa 2016, art. 94).

Ad. 2) *„Brak uzasadnienia do harmonogramu uniemożliwia weryfikację potrzeb pacjentów w zakresie na terenie powiatu pruszkowskiego”*

Powyższy zarzuty nie odnosi się do kwestii prawnych a rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych sporządzonego w myśl art. 94 ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne, stąd w ocenie autora niniejszego stanowiska nie wymaga komentarza prawnego.

Ad. 3) *„Projekt rozkładu godzin pracy aptek nie uwzględnia faktu, że ze względu na braki kadrowe w aptekach spowodowane stanem epidemii COVID-19 brak jest możliwości pełnienia dyżurów w projektowanym wymiarze godzinowym, w tym porze nocnej, w szczególności przez apteki zatrudniające wyłącznie jednego farmaceutę”*

Niniejszy zarzut nie zasługuje na uwzględnienie. Ustawodawca wprowadzając ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz nowelizując ustawę prawo farmaceutyczne w związku z pandemią nie wprowadził żadnego przepisu szczególnego zwalniającego apteki z dyżuru w porze nocnej i w święta. Dodatkowo należy podnieść, iż w orzecznictwie sądów administracyjnych dominuje pogląd, iż każdy podmiot decydujący się na prowadzenie regulowanej działalności aptekarskiej powinien mieć świadomość, że taką działalność należy prowadzić również zgodnie z przepisami prawa miejscowego,

w tym uchwałami podejmowanymi na podstawie art. 94 ust. 2 Prawa farmaceutycznego. Jednym z takich obowiązków może być obowiązek pełnienia dyżurów w porze nocnej lub w dni wolne od pracy. Z tego obowiązku nie mogą zwolnić szczególne warunki pracy konkretnej apteki, np. liczba zatrudnionych w niej osób lub kwestia osiąganego w takich porach pracy apteki wyniku ekonomicznego (zysku lub straty). Wolność działalności gospodarczej, stanowiąca jedną z podstaw społecznej gospodarki rynkowej, nie ma charakteru absolutnego.

Ad.4) „*Niezapewnienie podmiotom prowadzącym apteki ogólnodostępne jakiegokolwiek wynagrodzenia z tytułu pełnienia dyżurów w porze nocnej oraz w niedzielę i święta*";

W obecnym stanie prawnym, brak przepisu regulującego kwestię wynagrodzenia z tytułu pełnienia dyżurów w porze nocnej oraz w niedzielę i święta. W związku z powyższym, przedmiotowy zarzut również nie zasługuje na uwzględnienie.

Ad.5) „*Z przepisu mającego stanowić podstawę prawną do podjęcia przez Radę Powiatu uchwały w ww. zakresie, nie wynika w żaden sposób, że dostępność aptek w święta i porze nocnej zakłada konieczność ich funkcjonowania przez całą noc i cały świąteczny dzień (24h) oraz bez uwzględnienia rzeczywistych potrzeb ludności*";

Przedstawiony harmonogram rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych zakłada dyżury w porze nocnej i w święta do godz. 24:00, stąd należy uznać i niniejszy zarzut jest bezpodstawny.

Ad. 6) „*Na terenie powiatu działa podmiot leczniczy – szpital oraz pogotowanie ratunkowe, w którym jest świadczona nocna i świąteczna opieka zdrowotna co oznacza, że w przypadku szpitala udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej w sprawach nagłych w porze nocnej lub w święta, to ten szpital zaopatruje pacjentów w niezbędne leki, co czyni bezprzedmiotowym nakładanie na apteki ogólnodostępne powiatu obowiązku 24 – godzinnego funkcjonowania*";

Obowiązek dyżurów aptek w porze nocnej i w święta został wyrażony wprost w przepisie prawa powyżej komentowanego. Ustawodawca nie przewidział zwolnienia z obowiązku pełnienia dyżuru przez aptekę ogólnodostępną w przypadku działania na terenie powiatu podmiotu leczniczego. Wobec czego niniejszy zarzut należy uznać za bezprzedmiotowy.

Ad. 7) „*W przypadku apteki zlokalizowanej w Jankach Plac Szwedzki 3/33, właściwe godziny otwarcia to: pon. – sob. 9.00-20.00, niedziele handlowe 10.00-18.00*".

Powyższe zarzuty nie odnoszą się do kwestii prawnych a rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych sporządzonego w myśl art. 94 ust. 1 ustawy Prawo farmaceutyczne, stąd w ocenie autora niniejszego stanowiska nie wymagają one komentarza prawnego.

Wnioski:

Zarzuty Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Warszawie wyrażone w uchwale nr VIII/414/2022 wobec argumentów podniesionych powyżej nie stanowią podstawy do zmiany projektu uchwały Rady Powiatu Pruszkowskiego dotyczącej rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu pruszkowskiego.

Godzinowy rozkład pracy aptek został przygotowany na bazie aptek z roku ubiegłego, następnie rozesłany do zaopiniowania do poszczególnych gmin. Każda z gmin miała możliwość wypowiedzenia i wniesienia zmian. Takich uwag nie zgłoszono.

Należy zauważyć, że zarówno opinia samorządu aptekarskiego jak i opinia Burmistrzów i Wójtów gmin Powiatu Pruszkowskiego nie są dla Rady Powiatu wiążące, w związku z powyższy Rada Powiatu może zatem określić rozkład godzin pracy aptek wbrew stanowisku samorządu aptekarskiego i pozytywnie zaopiniować niniejszą uchwałę.

Uchwała wpisuje się w obszar strategiczny ,,Strategii Rozwoju Powiatu Pruszkowskiego na lata 2015-2025. Aktualizacja 2017.” (uchwała nr XLIV/376/2018 Rady Powiatu Pruszkowskiego z dnia 24 kwietnia 2018 r.) pn. Bezpieczeństwo i równość szans. Poprzez realizację zapisów uchwały zrealizowany zostanie cel strategiczny pn. Poprawa jakości i dostępności usług zdrowotnych pozwalająca zaoferować mieszkańcom wysoki standard opieki w pobliżu miejsca zamieszkania.

Załącznik do Uchwały Nr Rady Powiatu Pruszkowskiego z dnia ………………... r.

Harmonogram dyżurów aptek z terenu Powiatu Pruszkowskiego - w porze nocnej w dni powszednie, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy

	L.p.	Gmina	Adres	Tydzień																																																			
				02.01.2023 - 08.01.2023	09.01.2023 - 15.01.2023	16.01.2023 - 22.01.2023	23.01.2023 - 29.01.2023	30.01.2023 - 05.02.2023	06.02.2023 - 12.02.2023	13.02.2023 - 19.02.2023	20.02.2023 - 26.02.2023	27.02.2023 - 05.03.2023	06.03.2023 - 12.03.2023	13.03.2023 - 19.03.2023	20.03.2023 - 26.03.2023	27.03.2023 - 02.04.2023	03.04.2023 - 09.04.2023	10.04.2023 - 16.04.2023	17.04.2023 - 23.04.2023	24.04.2023 - 30.04.2023	01.05.2023 - 07.05.2023	08.05.2023 - 14.05.2023	15.05.2023 - 21.05.2023	22.05.2023 - 28.05.2023	29.05.2023 - 04.06.2023	05.06.2023 - 11.06.2023	12.06.2023 - 18.06.2023	19.06.2023 - 25.06.2023	26.06.2023 - 02.07.2023	03.07.2023 - 09.07.2023	10.07.2023 - 16.07.2023	17.07.2023 - 23.07.2023	24.07.2023 -30.07.2023	31.07.2023 - 06.08.2023	07.08.2023 - 13.08.2023	14.08.2023 - 20.08.2023	21.08.2023 - 27.08.2023	28.08.2023 - 03.09.2023	04.09.2023 - 10.09.2023	11.09.2023 - 17.09.2023	18.09.2023 - 24.09.2023	25.09.2023 - 01.10.2023	02.10.2023 - 08.10.2023	09.10.2023 - 15.10.2023	16.10.2023 - 22.10.2023	23.10.2023 - 29.10.2023	30.10.2023 - 05.11.2023	06.11.2023 - 12.11.2023	13.11.2023 - 19.11.2023	20.11.2023 - 26.11.2023	27.11.2023 - 03.12.2023	04.12.2023 - 10.12.2023	11.12.2023 - 17.12.2023	18.12.2023 - 24.12.2023	25.12.2023 - 31.12.2023
Dyżur całodobowy	1	05-800 Pruszków	ul.Armii Krajowej 44;	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dyżury w porze nocnej od poniedziałku do piątku **20:00- 24:00**, w soboty **13:00-24:00**; niedziele, święta i inne dni wolne od pracy **10:00-24:00**	2	05-820 Piastów	Al. Tysiąclecia 2 a				X								X								X								X								X								X								X
	3		ul. Warszawska 43/D5					X								X								X								X								X								X							
	4		Al. Piłsudskiego 32						X								X								X								X								X								X						
	5		ul. Harcerska 16							X								X								X								X								X								X					
	6		ul. W. Łukasińskiego 25								X								X								X								X								X								X				
	7		ul. Lwowska I B	X								X								X								X								X								X								X			
	8		Al. J. Piłsudkiego 12a		X								X								X								X								X								X								X		
	9		ul. J. Wybickiego 3			X								X								X								X								X								X								X	
Dyżury w wyznaczonym tygodniu w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy **10:00-13:00**	10	05-840 Brwinów	ul. Peronowa 2			X								X								X								X								X								X								X	
	11		ul. Powstańców W-wy 10				X								X								X								X								X								X								X
	12		ul. Powstańców W-wy 8A/1					X								X								X								X								X								X							
	14		Otrębusy, ul. Wiejska 21						X								X								X								X								X								X						
	15		ul. Armii Krajowej 3/10							X								X								X								X								X								X					
	16		ul. Grodziska 46 lok. 18								X								X								X								X								X								X				
	17		ul. Rynek 5	X								X								X								X								X								X								X			
	18		Otrębusy, ul. Polna 16		X								X								X								X								X								X								X		
	19	05-816 Michałowice	Komorów, ul. Berylowa 34				X					X					X					X					X					X					X					X					X					X			
	20		Komorów, ul. Ceglana 2					X					X					X					X					X					X					X					X					X					X		
	21		ul. Jesionowa 40	X					X					X					X					X					X					X					X					X					X					X	
	22		ul. Parkowa 1A		X					X					X					X					X					X					X					X					X					X					X
	23		Granica, ul. Główna 104			X					X					X					X					X					X					X					X					X					X				
	24	05-090 Raszyn	Janki Pl. Szwedzki 3/33				X									X									X									X									X									X			
	25		Al. Krakowska 31					X									X									X									X									X									X		
	26		ul. Szkolna 11 lok. 3 i 4						X									X									X									X									X									X	
	27		ul. Szkolna 2 B							X									X									X									X									X									X
	28		Janki ul. Mszczonowska 3								X									X									X									X									X								
	29		ul. Młynarska 2B									X									X									X									X									X							
	30		Łady ul. Długa 52	X									X									X									X									X									X						
	31		Dawidy ul. Warszawska 11B		X									X									X									X									X									X					
	32		Falenty ul. Z. Opackiego 17			X									X									X									X									X									X				
	33	05-830 Nadarzyn	ul. Mszczonowska 58 A	X					X					X					X					X					X					X					X					X					X					X	
	34		ul. Sitarskich 1		X					X					X					X					X					X					X					X					X					X					X
	35		ul. Mszczonowska 19			X					X					X					X					X					X					X					X					X					X				
	36		Kajetany ul. Mokra 1				X					X					X					X					X					X					X					X					X					X			
	37		Al. Katowicka 62 lok. 10					X					X					X					X					X					X					X					X					X					X		